

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ

ΜΕ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ:

ЗАДУЖБИНА
СВЕТОГ МОНАСТИРА
ΧΙΛΑΝΔΑΡΑ

4^ο

ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

Ιστορία, Αρχαιολογία, Τέχνη,
Θεολογία, Φιλολογία, Δίκαιο,
Θεσμοί, Αρχιτεκτονική,
Φυσικό περιβάλλον

7-8 Δεκεμβρίου
2019

Μουσείο Βυζαντινού
Πολιτισμού Θεσσαλονίκης
Αίθουσα: Στέφανος Δραγούμης

ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΓΕΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ:

MUSEUM
OF BYZANTINE
CULTURE

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΗΜΕΡΙΔΑ

Ο Αγιορείτης
Άγιος Σάββας
ο Χιλανδαρινός

800 έτη από την χειροτονία
του ως πρώτου Αρχιεπισκόπου
της εκκλησίας της Σερβίας
(1219 - 2019)

9 Δεκεμβρίου
2019

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ

Διοικητικό Συμβούλιο Αγιορειτικής Εστίας

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Κωνσταντίνος Ζέρβας
Δήμαρχος Θεσσαλονίκης

Α' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Γέρων Συμεών Διονυσιάτης
Πρωτεπιστάτης της Ιεράς
Κοινότητας του Αγίου Όρους

Β' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ – ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ Δ.Σ.

Ερωτόκριτος Θεοτοκάτος
Δημοτικός Σύμβουλος
Θεσσαλονίκης

ΜΕΛΗ

Ιερομόναχος Φιλόθεος
Κουτλουμουσιανός

Ιερομόναχος Θεόφιλος
Παντοκρατορινός

Πέτρος Λεκάκης
Αντιδήμαρχος Αθλητισμού,
Νεολαίας και Εθελοντισμού

Αθανάσιος Βρίτκας
Ειδικός Σύμβουλος
Δημάρχου Θεσσαλονίκης

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

Αναστάσιος Ντούρος
Διευθυντής της Αγιορειτικής Εστίας

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Μαρία Γιαννέλου
Προϊσταμένη Διοικητικών
& Οικονομικών Υπηρεσιών

Οργάνωση

εργαστηρίου | ημερίδας | έκθεσης

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

Αναστάσιος Ντούρος
Διευθυντής της
Αγιορειτικής Εστίας

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Μαρία Γιαννέλου
Προϊσταμένη Διοικητικών
& Οικονομικών Υπηρεσιών

ΠΡΟΒΟΛΗ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Χρήστος Δόκαλης

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ - ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Ευάγγελος Τσικούρας
Κυριακή Αθανασιάδου
Άννα Βούλγαρη
Ελένη Οπλοποιού
Κώστας Αργυρόπουλος

ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

Επιστημονική Επιτροπή

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Κρίτων Χρυσοχοΐδης

Ομότιμος Διευθυντής Ινστιτούτου Ιστορικών
Ερευνών Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών

ΜΕΛΗ

Γερομόναχος Νικόδημος Λαυριώτης

Πανοσιολογιώτατος Αρχιμανδρίτης Μεθόδιος

Ηγούμενος της Ιεράς Μονής
Χιλανδαρίου

Γέρων Συμεών Διονυσιάτης

Συμεών Πασχαλίδης

Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.

Αθανάσιος Σέμογλου

Καθηγητής Βυζαντινής Αρχαιολογίας και
Τέχνης / Τμ. Ιστορίας και Αρχαιολογίας Α.Π.Θ.

Στέφανος Διαμαντής

Δασολόγος-Φυτοπαθολόγος
Τακτικός ερευνητής

Πλούταρχος Θεοχαρίδης

Αρχιτέκτων

Φαίδων Χατζηπαντωνίου

Αρχιτέκτων - Αναστηλωτής

Η Αγιορειτική Εστία, μετά την επιτυχή διοργάνωση και του Τρίτου Διεθνούς Επιστημονικού Εργαστηρίου, τον Δεκέμβριο του 2018, και την ευμενή αποδοχή του από την επιστημονική κοινότητα, αποφάσισε να συνεχίσει την προβολή και παρουσίαση του επιστημονικού και ερευνητικού έργου που συντελείται για το Άγιον Όρος με την ίδια μορφή, των ελεύθερων ανακοινώσεων, διοργανώνοντας το Τέταρτο Διεθνές Επιστημονικό Εργαστήριο στις 7 και 8 Δεκεμβρίου του 2019.

Όπως ήδη είχε υπογραμμισθεί στην εγκύκλιο αναγγελίας του Πρώτου Εργαστηρίου, στόχος των διεθνών επιστημονικών εργαστηρίων παραμένει, παράλληλα με την ανάδειξη πρωτότυπων τελικών αποτελεσμάτων και συνθέσεων της επιστημονικής έρευνας, η παρουσίαση της προβληματικής αλλά και των πρώτων αποτελεσμάτων νέων ατομικών ερευνών αλλά και συλλογικών ερευνητικών προγραμμάτων που βρίσκονται εν εξελίξει και τα οποία δεν είναι κατ' ανάγκην και τελικά.

Η εμπειρία των προηγούμενων Επιστημονικών Εργαστηρίων έδειξε ότι η κύρια επιδίωξή τους, που ήταν η ανάπτυξη ενός γόνιμου πραγματικού διαλόγου, ο οποίος εμπλουτίζει και διευρύνει την προβληματική των αθωνικών ερευνών συμβάλλοντας έτσι στην αρτιότερη ανάδειξη των αποτελεσμάτων τους, έχει επιτευχθεί δημιουργώντας μάλιστα μία απρόσμενη δυναμική. Τούτο είναι ορατό και από την εκδήλωση έντονου ενδιαφέροντος για τη συμμετοχή και στο Τέταρτο Εργαστήριο μεγάλου αριθμού ερευνητών, τόσο από την Ελλάδα όσο και από το εξωτερικό. Το γεγονός αυτό αναδεικνύει την αισιόδοξη προοπτική, το Διεθνές Επιστημονικό Εργαστήριο της Αγιορειτικής Εστίας να καταστεί σταθερός ετήσιος διεπιστημονικός θεσμός προβολής της αγιορειτικής έρευνας, κατά το πρώτο δεκαπενθήμερο εκάστου Δεκεμβρίου μηνός.

Όπως διαφαίνεται από το Πρόγραμμα, και το Τέταρτο Διεθνές Επιστημονικό Εργαστήριο δεν έχει συγκεκριμένη θεματολογία-αφιέρωμα. Ωστόσο καταβλήθηκε προσπάθεια οι εισηγήσεις να ομαδοποιηθούν κατά το δυνατόν ειδολογικά (π.χ. ιστορία, τέχνη, θεολογία, δίκαιο, θεσμοί, φιλολογία, αρχαιολογία, ιστορία τέχνης, αρχιτεκτονική, φυσικό περιβάλλον, άλλες εικαστικές τέχνες, συντήρηση έργων τέχνης, κ.λπ.).

Ειδικά εφέτος, την Δευτέρα 9 Δεκεμβρίου 2019, ως συνέχεια του Εργαστηρίου, θα ακολουθήσει Ημερίδα με θέμα «Ο Αγιορείτης Άγιος Σάββας ο Χιλανδαρινός. 800 έτη από την χειροτονία του ως πρώτου Αρχιεπισκόπου της εκκλησίας της Σερβίας (1219-2019)» Η Ημερίδα είναι αφιερωμένη στον βίο και το έργο του Αγίου Σάββα του Χιλανδαρινού και εντάσσεται στο πλαίσιο των επετειακών εκδηλώσεων για τα 800 έτη από την χειροτονία του Αγιορείτη μοναχού, Άγιου Σάββα του Χιλανδαρινού, ως πρώτου Αρχιεπισκόπου της Εκκλησίας της Σερβίας (1219-2019), που θα πραγματοποιηθούν στην Θεσσαλονίκη και το Βελιγράδι.

Η Επιστημονική Επιτροπή

του Τέταρτου Διεθνούς Επιστημονικού Εργαστηρίου

ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Σάββατο 7 Δεκεμβρίου 2019

Εναρκτήρια Τελετή

09:30 – 10:00

ΥΠΟΔΟΧΗ - ΕΓΓΡΑΦΕΣ

10:00 – 10:30

Χαιρετισμός της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχου
κ.κ. Βαρθολομαίου.

Χαιρετισμός της Ιεράς Κοινότητος του Αγίου Όρους.

Χαιρετισμός του Πανοσιολογιώτατου Αρχιμανδρίτου κ. Μεθοδίου,
Καθηγουμένου της Ιεράς Μονής Χιλανδαρίου.

Χαιρετισμός της Διευθύντριας του Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού,
κ. Αγαθονίκης Τσιλιπάκου.

Χαιρετισμός και κήρυξη της έναρξης των εργασιών από τον Δήμαρχο
Θεσσαλονίκης & Πρόεδρο του Δ.Σ. Αγιορειτικής Εστίας, κ. Κωνσταντίνο Ζέρβα.

Εισηγητική παρέμβαση του Προέδρου της Επιστημονικής Επιτροπής του
Εργαστηρίου, κ. Κρίτωνος Χρυσοχοΐδη.

10:30 – 10:45

«Μνήμη Νικόλαου Μουτσόπουλου. Σύνομη παρουσίαση του
επιστημονικού του Αρχείου με ιδιαίτερη αναφορά στο αγιορειτικό υλικό»
Πλούταρχος Λ. Θεοχαρίδης, *Αρχιτέκτων, Μέλος της*
Επιστημονικής Επιτροπής
Γεώργιος Π. Φουστέρης, *Επίκουρος Καθηγητής Ανώτατης*
Εκκλησιαστικής Ακαδημίας Θεσσαλονίκης

1^η Συνεδρίαση

10:45 – 11:15

Mirjana Živojinović, *Ακαδημαϊκός, Σερβική Ακαδημία*
Επιστημών και Τεχνών
Ιερομόναχος Δωρόθεος – Ηγούμενος της Ιεράς Μονής Χιλανδαρίου
(1355–1360) και Πρώτος του Αγίου Όρους (1356-1366).

11:15 – 11:45

Nina Chichinadze, *Professor, Ilia State University, Tbilisi, Georgia*
Royal and Aristocratic Patronage of Arts of Iviron.

11:45 – 12:15

Pierre Benic, *PhD candidate at the Paris Sorbonne University,*
and Classical Literature teacher
Two Athonite models of royal sanctity: the “Barlaam and Joasaph”
and Saint Savvas of Serbia.

12:15 – 12:45

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

12:45 – 13:15

Ηλίας Τεμπέλης, *Καθηγητής Φιλοσοφίας στον Τομέα*
Ανθρωπιστικών και Πολιτικών Επιστημών της Σχολής Ναυτικών
Δοσίων
Αθωνιάς σχολή και Πανεπιστήμιο της Halle: Μια ανολοκλήρωτη
συνεργασία.

13:15 – 13:45

Παναγιώτης Δούρος, *Διδάκτωρ Πολιτιστικής Διαχείρισης Δ.Π.Θ.*
Σχέσεις Αγίου Όρους και Αθήνας στα νεότερα χρόνια: η περίπτωση
της Σιμωνόπετρας κατά τον 19ο και 20ό αιώνα.

17:30 – 18:00

Αναστάσιος Β. Νικόπουλος, *Νομικός, Δρ Ιστορίας Δικαίου*
Το άγραφο εθιμικό δίκαιο του Αγίου Όρους στη μετάβαση από την
Βυζαντινή στην Οθωμανική δικαιοταξία.

18:00 – 18:30

Romain Goudjil, *Phd Student and Teaching Assistant under the*
supervision of Prof. Béatrice Caseau at Sorbonne Université-Paris
The Athonite Way of justice: Monks Facing Judicial Defeat.

18:30 – 19:00

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

4^η Συνεδρίαση

- 19:00 – 19:30 **Στέφανος Διαμαντής**, *Δασολόγος, Φυτοπαθολόγος*
Οι Μύκητες της χερσονήσου του Αγίου Όρους.
- 19:30 – 20:00 **Δημοσθένης Κακλαμάνος**, *Επίκουρος Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.*
Χειρόγραφες Αγιορείτικες αγιολογικές συλλογές της παλαιολόγιας περιόδου: συντάκτες - περιεχόμενα – στοχοθεσία.
- 20:00 – 20:30 **Πατάπιος Μοναχός Κουσοκαλυβίτης**, *Βιβλιοθηκάριος Σκήτης Κουσοκαλυβίων, Δρ Θεολογίας*
Η βιβλιοθήκη της σκήτης Κουσοκαλυβίων. Τα νεώτερα στοιχεία για τους γραφείς των κωδίκων της από τη συνεχιζόμενη έρευνα.
- 20:30 – 22:00 ΔΕΞΙΩΣΗ

Κυριακή 8 Δεκεμβρίου 2019

5^η Συνεδρίαση

- 11:00 – 11:30 **Στέργιος Στεφάνου**, *Αρχιτέκτων Μηχανικός - Msc Ανασπληωτής / Διευθυντής Τ.Υ. του ΚεΔΑΚ*
Παρατηρήσεις στην οικοδομική ιστορία του Καθολικού της Ι. Μ. Δοχειαρίου του Αγίου Όρους.
- 11:30 – 12:00 **Φαίδων Χατζπαντωνίου**, *Αρχιτέκτων – Ανασπληωτής*
Άγιος Αθανάσιος ο Αθωνίτης. Ο παλιός κοιμητηριακός ναός της Μονής Παντοκράτορος.
- 12:00 – 12:30 **Αναστάσιος Ντούρος**, *Διευθυντής της Αγιορειτικής Εστίας*
No woman's land. Η άγνωστη αποστολή στο Άγιον Όρος και τα Μετέωρα το 1929, από μικρή ομάδα Αμερικανών καλλιτεχνών-περιηγητών.
- 12:30 – 13:00 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ
- 13:00 – 13:30 **Δημήτρης Λιάκος**, *Δρ Αρχαιολογίας, Εφορεία Αρχαιοτήτων Χαλκιδικής και Αγίου Όρους*
Οι ξυλόγλυπτοι σταυροί των αθωνικών σκευοφυλακίων και τα επίπεδα «ανάγνωσης» τους.
- 13:30 – 14:00 **Νικόλας Βρυζίδης**, *Διδάκτορας της Ιστορίας της Τέχνης*
Όψεις Αναγεννησιακής Αισθητικής στο Άγιο Όρος: Άμφια και Εκκλησιαστικά Υφάσματα, 15ος-17ος αιώνας.

6^η Συνεδρίαση

- 18:00 – 18:30 **Αρχιμανδρίτης Εφραίμ Γκιβίσις - Εσφιγμένιτης**, *Αρχιμανδρίτης Ι. Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, Θεολόγος, Master Βυζαντινής Αρχαιολογίας Α.Π.Θ.*
Αδμοσείυτη Παλαιολόγια εικόνα στην Μονή Εσφιγμένου. Η εντυπωσιακή πορεία ενός εργαστηρίου.
- 18:30 – 19:00 **Miguel Galles**, *PhD Researcher at UAB (Barcelona)*
Some additions to the catalogue of the workshop of Dionysius of Fourná. An icon of the Prophet Elijah opens fire.
- 19:00 – 19:30 **Volha Barysenka**, *PhD Student at University of Gdansk, Poland*
The icons of the Mother of God painted on Mount Athos and their role in the confrontation between the Orthodox and the Catholics in Minsk and Grodno Gubernias of the Russian Empire in 1907-1911.
- 19:30 – 20:00 **Θωμάς Μαφρέδας**, *Θεολόγος, Συντηρητής Έργων Τέχνης, Υπ. Δρ.Πα.Δ.Α, τμ. Συντήρησης Αρχαιοτήτων & Έργων Τέχνης / Ελένη Κουλουμπή*, *Συντηρήτρια Έργων Τέχνης, Εθνική Πινακοθήκη, Εργαστήριο Φυσικοχημικών Ερευνών / Σταμάτιος Μπογιατζής*, *Αναπληρωτής Καθηγητής Πα.Δ.Α. τμ. Συντήρησης Αρχαιοτήτων & έργων Τέχνης*
Διονύσιος ιερομόναχος, ο εκ Φουρνά (1670-1744). Μελετώντας την τεχνική και τα υλικά σε ενυπόγραφες εικόνες του Διονυσίου. Πρώτα αποτελέσματα.
- 20:00 – 20:30 ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Αναρτημένη Πινακίδα (Poster)

**Ανασπλώσεις στην Σκήτη της Αγίας Άννας:
Αποτελέσματα στο πλαίσιο μίας εξέλιξης**

Νικόλαος Τζάννης -Γκίνερουπ,
Αρχιτέκτων Μηχανικός - Ανασπληωτής

ΗΜΕΡΙΔΑ

Επιστημονική Επιτροπή

Ιερομόναχος Νικόδημος Λαυριώτης

Πανοσιολογιώτατος Αρχιμανδρίτης
Μεθόδιος

Ηγούμενος της Ιεράς Μονής
Χιλανδαρίου

Γέρων Συμεών Διονυσιάτης

Κρίτων Χρυσοχοΐδης

Ομότιμος Δ/ντής Ινστιτούτου Ιστορικών
Ερευνών Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών

Mirjana Živojinović

Ακαδημαϊκός της Σερβικής Ακαδημίας
Επιστημών και Τεχνών

Srdjan Pirivatrić

Ιστορικός, Επιστημονικός Συνεργάτης
του Ινστιτούτου Βυζαντινών Σπουδών
της Σερβικής Ακαδημίας Επιστημών
και Τεχνών

Αγγελική Δελγκάρη

Επίκουρη Καθηγήτρια της Μεσαιωνικής
Ιστορίας των Σλαβικών Λαών του Τμήματος
Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Α.Π.Θ.

Δημήτριος Σαλιπότης

Επίτιμος Διευθυντής της
Αγιορειτικής Εστίας

Αναστάσιος Ντούρος

Διευθυντής της Αγιορειτικής Εστίας

Ο Αγιορείτης Άγιος Σάββας ο Χιλανδαρινός

800 έτη από την χειροτονία του
ως πρώτου Αρχιεπισκόπου της
εκκλησίας της Σερβίας
(1219 - 2019)

Άγιος Σάββας, λεπτομέρεια φορητής εικόνας,
Μονή Χιλανδαρίου, μέσα 17ου αι.

Το έτος 2019, συμπληρώνονται 800 χρόνια από την χειροτονία του Αγιορείτη μοναχού, Άγιου Σάββα του Χιλανδαρινού, ως πρώτου Αρχιεπισκόπου της Εκκλησίας της Σερβίας (1219).

Ο μοναχός και μετέπειτα Άγιος Σάββας ο Χιλανδαρινός, υπήρξε μία λαμπρή πνευματική φυσιογνωμία του Αγίου Όρους. Υπήρξε κτίτωρ της Μονής Χιλανδαρίου, και δαφιλής χορηγός όλων σχεδόν των αγιορειτικών μονών. Η παρουσία του στο Άγιον Όρος και στις Μονές όπου είτε εκάρη μοναχός, είτε εμόνασε επί πολλά έτη, επηρέασε βαθύτατα όχι μόνον την οργάνωση του μοναστικού βίου της μονής Χιλανδαρίου αλλά και εν γένει του σερβικού μοναχισμού.

Με αφετηρία τον Άθω, εξίσου σημαντική και καταλυτική υπήρξε η συμβολή του, ως πρώτου θρησκευτικού ηγέτου, στην οργάνωση, ενίσχυση και τον πνευματικό εξοπλισμό της νεοσύστασης Ορθόδοξης Εκκλησίας της Σερβίας καθώς και στην θεσμική συγκρότηση του σερβικού κράτους.

Η Αγιορειτική Εστία, συμμετέχοντας στις επετειακές εκδηλώσεις για το σημαντικό αυτό πνευματικό και πολιτιστικό γεγονός διοργανώνει, σε συνεργασία με το Ίδρυμα της Μονής Χιλανδαρίου στο Βελιγράδι, σειρά εκδηλώσεων όπως: α) η έκδοση ενός συλλογικού αφιερωματικού τόμου που εστιάζει στην ανάδειξη του βίου και του έργου του Αγίου Σάββα ως Αγιορείτου μοναχού, της σχέσης που ανέπτυξε με την πόλη της Θεσσαλονίκης καθώς και σε πτυχές της πολυεπίπεδης προσφοράς του ως πρώτος αρχιεπίσκοπος της Σερβίας β) η οργάνωση εκθέσεως με έργα σύγχρονων Ελλήνων και Σέρβων καλλιτεχνών, εμπνευσμένων από τον βίο, το έργο και την πνευματική ακτινοβολία του Αγίου Σάββα· γ) η για πρώτη φορά πλήρης μετάφραση στην ελληνική του αρχαιότερου Βίου του Αγίου, η οποία συγγράφηκε από τον μαθητή του μοναχό Δομεντιανό.

Στο πλαίσιο των ανωτέρω εκδηλώσεων εντάσσεται η διοργάνωση από την Αγιορειτική Εστία και διεθνούς επιστημονικής Ημερίδας με θέμα: «Ο Αγιορείτης Άγιος Σάββας ο Χιλανδαρινός. 800 έτη από την χειροτονία του ως πρώτου Αρχιεπισκόπου της εκκλησίας της Σερβίας (1219-2019)», που στοχεύει στην ανάδειξη του Αγίου και πτυχών του πνευματικού του έργου ως Αγιορείτου μοναχού και ως αρχιεπισκόπου Σερβίας. Η Ημερίδα θα πραγματοποιηθεί, την Δευτέρα 9 Δεκεμβρίου 2019, αμέσως μετά την λήξη του Τέταρτου Διεθνούς Επιστημονικού Εργαστηρίου, και, ως εκδήλωση, θα επαναληφθεί στο Βελιγράδι την Πέμπτη 12 Δεκεμβρίου 2019.

**Η Επιστημονική Επιτροπή
των εκδηλώσεων για τον Άγιο Σάββα**

ΗΜΕΡΙΔΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Δευτέρα 9 Δεκεμβρίου 2019

Εναρκτήρια Τελετή

09:30 – 10:00

Εναρκτήρια ομιλία του Παν. Αρχιμανδρίτου Μεθοδίου, Καθηγουμένου της Ιεράς Μονής Χιλανδαρίου.

1^η Συνεδρίαση

10:00 – 10:20

Αγγελική Δελγκάρη, *Επικ. Καθηγήτρια της Μεσαιωνικής Ιστορίας των Σλαβικών Λαών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Α.Π.Θ.*
Ο άγιος Σάββας και η εποχή του.

10:20 – 10:40

Έλενα Κόσιτς, *Αρχαιολόγος, υποψήφια διδάκτωρ Α.Π.Θ.*
Ο άγιος Σάββας και η Θεσσαλονίκη.

10:40 – 11:00

Mirjana Živojinović, *Ακαδημαϊκός, Σερβική Ακαδημία Επιστήμων και Τεχνών*
Το κτηπορικό έργο του αγίου Σάββα στο Άγιον Όρος.

11:00 – 11:20

Συζήτηση

11:20 – 12:00

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

2^η Συνεδρίαση

12:00 – 12:20

Đorđe Bubalo, *Καθηγητής, Τμήμα Ιστορίας, Φιλοσοφική Σχολή Πανεπιστημίου Βελιγραδίου*
Τα τυπικά του αγίου Σάββα.

12:20 – 12:40

Srdan Pirivatrić, *Επιστημονικός συνεργάτης του Ινστιτούτου Βυζαντινών Ερευνών της Σερβικής Ακαδημίας Επιστημών και Τεχνών*
Ο άγιος Σάββας και η ίδρυση της Αυτοκέφαλης Ορθόδοξης Αρχιεπισκοπής Σερβίας (1219).

12:40 – 13:00

Tamara Matović, *Επιστημονική συνεργάτης του Ινστιτούτου Βυζαντινών Ερευνών της Σερβικής Ακαδημίας Επιστημών και Τεχνών* / **Viktor Savić**, *Ινστιτούτο Σερβικής Γλώσσας της Σερβικής Ακαδημίας Επιστημών και Τεχνών - Επίκ. Καθηγητής, Φιλοσοφική Σχολή Πανεπιστημίου Βελιγραδίου*
Slavic Nomocanon with Comments: Nomocanon of Saint Sava of Serbia.

13:00 – 14:20

Συζήτηση

3^η Συνεδρίαση

17:30 – 17:50

Συμεών Πασσαλίδης, *Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.*
Ελληνικά αγιολογικά και υμνολογικά κείμενα για τον άγιο Σάββα.

17:50 – 18:10

Dejan Dželebdžić, *Επίκουρος καθηγητής, Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου του Βελιγραδίου* / **Kosta Simić**, *(Macquarie University (Sydney) / Australian Catholic University (Brisbane))*
Ο άγιος Σάββας στα Σερβικά αγιολογικά και υμνολογικά κείμενα.

18:10 – 18:30

Smilja Marjanović Dusanic, *Καθηγήτρια, Τμήμα Ιστορίας, Φιλοσοφική Σχολή Πανεπιστημίου Βελιγραδίου*
Η πρόσληψη του Αγίου Σάββα από τους βιογράφους του: Δομεντιανό και Θεοδόσιο.

18:30 – 18:50

Συζήτηση

18:50 – 19:20

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

4^η Συνεδρίαση

19:20 – 19:40

Πλούταρχος Θεοχαρίδης, *Αρχιτέκτων*
Κτίρια και κατάλοιπα στο Άγιον Όρος σχετιζόμενα με την κτιτορική δραστηριότητα του αγίου Σάββα.

19:40 – 20:00

Bojan Miljković, *Επιστημονικός συνεργάτης του Ινστιτούτου Βυζαντινών Ερευνών της Σερβικής Ακαδημίας Επιστημών και Τεχνών*
Ο άγιος Σάββας ως προστάτης των τεχνών.

20:00 – 20:20

Γέρων Συμεών Διονυσιάτης, *Πρωτεπιστάτης Ιεράς Κοινότητας Αγίου Όρους* / **Κωνσταντίνος Βαφειάδης**, *Δρ, Καθηγητής (Ε.Δι.Π.) Ανωτάτης Εκκλησιαστικής Ακαδημίας Αθηνών*
Η τιμή του αγίου Σάββα στην Μονή Χιλανδαρίου και στα Χιλανδαρινά Κελλιά των Καρυών του Αγίου Όρους. Η μαρτυρία των εικόνων.

20:20 – 20:40

Συζήτηση

ΕΚΘΕΣΗ

«Ο Αγιορείτης Άγιος Σάββας ο Χιλανδαρινός. Σύγχρονη εικαστική αποτύπωση»

Η Αγιορειτική Εστία, παρουσιάζει στον εκθεσιακό της χώρο ομαδική έκθεση ζωγραφικής, σύγχρονων εικαστικών αποτυπώσεων με θέμα τον άγιο Σάββα και τίτλο «Ο ΑΓΙΟΡΕΙΤΗΣ ΑΓΙΟΣ ΣΑΒΒΑΣ Ο ΧΙΛΑΝΔΑΡΙΝΟΣ. Σύγχρονη εικαστική αποτύπωση».

Η έκθεση, εντάσσεται στο ευρύτερο πρόγραμμα των εορταστικών εκδηλώσεων της Αγιορειτικής Εστίας, το οποίο περιλαμβάνει την έκδοση αφιερωματικού τόμου για το βίο και το έργο του Αγίου Σάββα, την μετάφραση και έκδοση της πρώτης βιογραφίας του Αγίου Σάββα από τον Δομεντιανό, που θα ολοκληρωθούν το 2020 καθώς και την διοργάνωση της Ημερίδας.

Το πρόγραμμα υλοποιείται σε συνεργασία με το «Ίδρυμα της Μονής Χιλανδαρίου», ενώ οι εκδηλώσεις θα λάβουν χώρα στην Θεσσαλονίκη και στο Βελιγράδι.

Στην έκθεση συμμετέχουν τα εργαστήρια και οι εικαστικοί:

Αγιογραφικό εργαστήριο Ι. Κελλίου Αγίου Νικολάου Μπουραζέρι | Εργαστήριο Ιεράς Μονής Μακρινού | Εργαστήριο Ιερού Κελλίου Αγίου Γρηγορίου Παλαμά | Ιερομόναχος Αναστάσιος, Ιερού Κουτλουμουσιανό Κελλί Τιμίου Προδρόμου - «Διονυσίου εκ Φουρνά» | Γιώργος Κόρδης | Κωνσταντίνος Βαφειάδης | Πάννης Μαστερόπουλος | Συμεών Θεοδοσόπουλος | Ιερεμίας | Miomir Bucalo | Aleksandar Deroko (†) | Lj. Djurdjević | Zoran Graovac | Snezana Jovic-Oldja | Goran Jovic | Miroslav Lazovic | Todor Mitrovic | Jovanović Pale | Branislav Petrić | Vanya Sapundzieva | Nicola Saric | Svetislav Stanković

Η έκθεση θα παραμείνει στον χώρο μέχρι τις 20 Ιανουαρίου 2020.

Στοιχεία επικοινωνίας ομιλητών

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ

Barysenka Volha
Benic Pierre
Chichinadze Nina
Galles Miguel
Goudjil Romain
Živojinović Mirjana
Βρυζίδης Νικόλας
Γκιβίσης Αρχιμανδρίτης Εφραίμ - Εσφιγμένιτης
Διαμαντής Στέφανος
Δούρος Παναγιώτης
Κακλαμάνος Δημοσθένης
Λιάκος Δημήτρης
Μαφρέδας Θωμάς /
Ελένη Κουλουμπή /
Σταμάτιος Μπογιατζής
Νικόπουλος Αναστάσιος
Ντούρος Αναστάσιος
Πατάπιος Μοναχός Καυσοκαλυβίτης
Στεφάνου Στέργιος
Τεμπέλης Ηλίας
Χατζηπαντωνίου Φαίδων

Πανοσιολογίωτατος Αρχιμανδρίτης Μεθόδιος

Γέρων Συμεών Διονυσιάτης
Bubalo Đorđe
Dusanic Smilja
Dželebdžić Dejan
Matović Tamara
Miljković Bojan
Pirivatrić Srđan
Savić Viktor
Simić Kosta
Živojinović Mirjana
Βαφειάδης Κωνσταντίνος
Δελγκάρη Αγγελική
Θεοχαρίδης Πλούταρχος
Κόστιτς Έλενα
Πασχαλίδης Συμεών

E-MAIL

volha.barysenka@phdstud.ug.edu.pl
pierrebenic@yahoo.fr
nino_chichinadze@iliauni.edu.ge
miquel.galles@fje.edu
romain.goudjil@gmail.com
Mirjana.Zivojinovic@sanu.ac.rs
nikolaos.vryzidis@gmail.com
esefrie@gmail.com
stephdiamandis2@gmail.com
panagiotis_douros@yahoo.gr
dkaklama@past.auth.gr
liakos712003@yahoo.gr
Mafredas@gmail.com
ana.nik.1990@gmail.com
anast.douros@gmail.com
patap.mon@gmail.com
stefaster@yahoo.gr
chrisdar@otenet.gr
pierre.lekapinos@gmail.com
epitropija@hilandar.net
athos.kinotis@gmail.com
djbubalo@f.bg.ac.rs
smilja.dusanic@gmail.com
dejan011@hotmail.com
tamara.matovic@vi.sanu.ac.rs
bojan.miljkovic@vi.sanu.ac.rs
spirivat@yahoo.com
viktor.savic@isj.sanu.ac.rs
kosta.simic@gmail.com
mirjana.zivojinovic@sanu.ac.rs
konstvaf@yahoo.gr
adelikar@hist.auth.gr
plutheo@gmail.com
ejakostic@yahoo.gr
spaschal@past.auth.gr

Οι εργασίες του Τέταρτου Διεθνούς Επιστημονικού Εργαστηρίου και της Ημερίδας για τον Αγιορείτη Άγιο Σάββα τον Χαλανδρινό θα μεταδίδονται live streaming στο:

<http://www.agioritikiestia.gr/4ergastirio>

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΣΤΙΑΣΗΣ:

ΧΟΡΗΓΟΙ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ:

THE LUXURY HOTELS

MEDITERRANEAN PALACE
GRAND HOTEL PALACE

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ

ΕΓΝΑΤΙΑ 109, 54635 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

T. 2310 263308 | F. 2310 250648

e-mail: info@agioreitikiestia.gr

www.agioritikiestia.gr

AgioritikiEstia

agioritikiestia